

а в г у с т

2 0 2 6

SOS 112

специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

SOS 112 е специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението. То е списано съвместно от Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и Национална асоциация на доброволците в Република България.

Основано през декември 1894г., изданието цели да запознае читателите с динамичният професионален живот на пожарникарите, доброволците и всички отдадени на спасяването на животи.

SOS 112

специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

SOS 112

ISSN 1314-8044

Главна дирекция
"Пожарна безопасност
и защита на населението" - МВР

Национална асоциация
на доброволците в
Република България

адрес
София 1309
ул. „Пиротска“ 171 А

имейл
asociaciadf@navrb.bg

телефон
02 982 11 32
02 982 11 78

телефон
+359 700 10 510
+359 299 50 007

имейл
spisaniesos112@gmail.com

www.navrb.bg
facebook: @navrb

navr.bg/gdpbzn
pojama.com
facebook.com/GDPBZN

материалите в списанието
се разглеждат
от редакционна колегия

броят е приключен на
2 септември 2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪБИТИЯ

БОМБОУБЕЖИЩЕТО НА БУНАРДЖИКА
СЕ ПРЕВЪРНА В СЦЕНА ЗА
СЪВРЕМЕННО ИЗКУСТВО
(4)

ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

В БИТКАТА С ОГЪНЯ: ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ И
СМЕЛОСТ В НАЙ-ТРУДНИТЕ УСЛОВИЯ
(6)

ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

11 МАРТ 2011 Г.: ДЕНЯТ, В КОЙТО ЯПОНИЯ
ПРЕЖИВЯ ТРИ БЕДСТВИЯ
(9)

СПОРТ

МЕДАЛИ И НАЦИОНАЛНИ РЕКОРДИ НА ВТОРИЯ
ЕВРОПЕЙСКИ ШАМПИОНАТ ПО
ПОЖАРОПРИЛОЖЕН СПОРТ
(12)

ДОБРОВОЛЧЕСТВО

ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ И
ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО В ПОДКРЕПА НА
ПРЕВЕНЦИЯТА И РЕАГИРАНЕТО ПРИ ПОЖАРИ
(15)

ЛЮБОПИТНО

ИСТОРИЯТА НА ИНСПЕКТОР СОТИР ЛАЗАРОВ
(17)

С ПОГЛЕД В МИНАЛОТО

ПАЗИ ГОРИТЕ ОТ ПОЖАР
(19)

НА КОРИЦАТА

Момент от дисциплината "Изкачване с щурмова стълба" от
Втория европейски шампионат по ППС

Бомбоубежището
на Бунарджика се
превърна в сцена
за съвременно
изкуство

Текст:

ГДПБЗН

Снимки:

Таня Костадинова

Старото бомбоубежище на хълм Бунарджика се превърна в нестандартно пространство за съвременно изкуство. На 19 август там бе открита изложба в рамките на третото Международно биенале за съвременно изкуство – Пловдив 2026 г.

Под мотото „Изгубени пространства“ бетонните коридори и автентичната атмосфера на убежището се срещнаха със съвременното изкуство. В изложбата участваха над 40 творци от България, Германия, Италия, Швейцария и Куба, които представиха свои произведения.

Идеята за превръщането на необичайното пространство в художествена сцена е на Мария Аргирова, основател на фондация „Изкуството през вековете“, която споделя, че екипът на Регионалната дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Пловдив е приел инициативата с готовност и е подкрепил реализирането ѝ. Бомбоубежището е освежено, като при подготовката е запазен неговият автентичен облик.

Инициативата е част от по-широкия проект „Забравените убежища – памет за миналото, сигурност за бъдещето. Съживяване на средствата за колективна защита“, представен през юли от Таня Костадинова, старши експерт „Информационно-аналитична дейност“ в РДПБЗН – Пловдив и член на Българското дружество за връзки с обществеността (БДВО) – секция „Пловдив“, по

време на първия комуникационен форум на БДВО „Разкажи Пловдив“.

Идеята обаче не приключва с изложбата. Сред заложените възможности е част от защитните съоръжения да бъдат превърнати в образователни центрове и пространства за съхраняване на историческата памет. Предвижда се и създаването на виртуални турове и други съвременни форми, чрез които тези често забравени места да бъдат представяни пред по-широка публика.

Така пространството, създадено някога за защита на човешкия живот, за кратко се превърна в място за култура, знание, памет и вдъхновение. Инициативата показва как съхраняването на миналото може да върви ръка за ръка със съвременните идеи и изкуството.

Част от изложбата "Изгубени пространства"

В битката с огъня:
професионализъм и
смелост в
най-трудните
условия

Текст:
ГДПБЗН
Снимки:
ГДПБЗН

Хеликоптерът на Специализирания отряд за въздушно наблюдение към ГДПП доставя оборудване на екипите за овладяване на пожара под връх Шаралия в Национален парк „Пирин“.

около 2150 метра надморска височина. На място незабавно са изпратени служители на Дирекция „Национален парк Пирин“, екипи на Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Благоевград, както и Планинската спасителна служба – отряд Сандански.

Работата на екипите е изключително затруднена от голямата денивелация и труднодостъпния планински терен. В тези условия особено важна роля има въздушната подкрепа.

В помощ на действията по овладяване на пожара се включва хеликоптер на Главна дирекция „Гранична полиция“. Екипаж на Специализирания отряд за въздушно наблюдение към ГДПП извършва сложна и високорискова операция, за да достави по въздух

Летните месеци отново поставиха на изпитание силите и възможностите на структурите, ангажирани с опазването на населението и природата от пожари. В различни райони на страната огнената стихия показва колко бързо може да се развие един пожар и колко решаващи са навременната намеса, добрата координация и професионализмът на екипите на терен.

Високорискова операция в Национален парк „Пирин“

На 30 юли 2026 г., около 20:30 часа, е получен сигнал за пожар на територията на Национален парк „Пирин“, под връх Шаралия, на

вода и необходимия противопожарен инвентар до екипите, работещи в района на огнището.

Заради стръмния и труднодостъпен релеф хеликоптерът извършва изключително прецизна маневра непосредствено над скален ръб. При разтоварването на оборудването пилотите успяват да осигурят необходимата стабилност на машината, като зависват над скалния терен. Благодарение на техните професионални и прецизни действия необходимото оборудване достига до екипите, работещи в непосредствена близост до пожара.

Операцията е ярък пример за успешната координация между Главна дирекция „Гранична полиция“, Дирекция „Национален парк Пирин“, Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Благоевград и Планинската спасителна служба.

Поглед към пожара под връх Шаралия

Борба с огъня край Мездра

Само няколко седмици по-късно пожарникарите са изправени пред ново сериозно предизвикателство. На 18 август 2026 г., в 12:07 часа, е получен сигнал за пожар във вилната зона над гробищния парк на град Мездра.

Първоначално на място са изпратени два противопожарни автомобила на Районната служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Мездра. При пристигането си екипите установяват, че гори запустял имот в западната част на вилната зона.

Силният вятър обаче допринася за бързото разпространение на огъня във всички посоки. Гъстата растителност в района допълнително затруднява придвижването на пожарната техника и извършването на гасителните действия. Поради усложняващата се обстановка се налага мобилизирането на още два екипа.

В следобедните часове пожарът се насочва към град Мездра. С цел гарантиране на безопасността са евакуирани деца от детска градина и лица с увреждания. Всички налични сили и средства са съсредоточени в усилията да не бъде допуснато разпространението на огъня към населеното място.

Благодарение на бързата намеса и усилията на пожарникарите са спасени десетки сгради и автомобили от намираща се в близост автоморга.

Въздушна подкрепа при пожара в област Пазарджик

Сериозен пожар възниква и в района между селата Виноградец и Карабунар в област Пазарджик. Огънят обхваща сухи треви, храсти и стари лозови масиви, като основните усилия на пожарникарите са насочени към ограничаване на разпространението му и недопускане на опасността да достигне до населените места.

В гасителните действия се включват шест екипа от районните служби за пожарна безопасност и защита на населението в Белово, Пазарджик, Пещера, Панагюрище и Септември. В подкрепа пристигат и екипи от Пловдив, София и Ихтиман.

Поради сложната обстановка и необходимостта от допълнителна подкрепа в гасенето се включва и хеликоптер Ми-17 с екипаж от 24-та авиационна база в Крумово.

Случаят показва значението на бързата мобилизация на сили и средства и на добрата координация между различните институции при възникването на големи пожари.

Тенденция към намаляване на броя на пожарите

В интервю за Българската национална телевизия директорът на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ главен комисар Александър Джартов посочва, че се наблюдава тенденция към намаляване на броя на пожарите в сравнение със същия период на предходната година.

По думите му броят на пожарите като цяло е с между 25 и 30 процента по-нисък, а изгорелите площи в горския фонд са около 5000 декара, при приблизително 130 000 декара за същия период на предходната година.

Тези данни обаче не трябва да създават усещане за сигурност.

Рисковете остават високи, особено в условията на суха и висока растителност, високи температури и силен вятър. При подобна комбинация дори едно малко запал-

ване може за кратко време да прерасне в мащабен пожар.

Затова и апелът към гражданите остава непроменен – да не използват открит огън, да не палят сухи треви и растителни отпадъци и да бъдат особено внимателни през пожароопасния сезон.

Превенцията е отговорност не само на институциите, но и на цялото общество. Санкциите срещу нарушителите са необходима мярка, но сами по себе си не могат да решат проблема. Необходимо е изграждане на култура на превенция и по-добра подготовка за рисковете, свързани с пожарите. Случаите в Пирин, край Мездра и в област Пазарджик показват, че борбата с огъня често се води в изключително тежки и опасни условия. Заг овладяването на всяко голямо бедствие стоят пожарникари, спасители, пилоти, служители на различни институции и доброволци, които работят рамо до рамо, за да защитят човешкия живот, домовете, имуществото и природата.

Техният професионализъм, смелост и всеотдайност заслужават признание. А най-важният урок след всяка подобна ситуация остава един и същ – предотвратяването на пожара винаги е по-лесно от неговото овладяване.

11 март 2011 г.:
Денят, в който
Япония преживя три
бедствия

Текст:
ГДПБЗН
Снимки:
ГДПБЗН

На 11 март 2011 г., в 14:46 ч. местно време, край японския остров Хоншу се случва едно от най-разрушителните природни бедствия в съвременната история. Земеотресението известно като „Земеотресението Тохоку“ е с магнитуд 9,0 по японската оценка и 9,1 според актуалната оценка на Програмата за опасности от земеотресения на САЩ (USGS).

Япония е една от най-подготвените държави в света за подобни бедствия. Страната разполага със системи за ранно предупреждение, строги строителни изисквания и население, което е обучено как да реагира при земеотресения. Въпреки това мащабът на бедствието се оказва огромен.

Само секунди след засичането на земеотресението японската система за ранно предупреждение изпраща информация до населението и институциите, но почти веднага след земеотресението идва и цунамито.

Петнадесет минути след земеотресението цунамито достига японското крайбрежие с вълни с височина над 10 метра, които навлизат дълбоко в сушата. Къщи, автомобили, и части от населени места са пометени от водата. Цунамито причинява огромни разрушения, прекъсва транспортни връзки, поврежда електроснабдителната инфраструктура, като най-тежки от последиците е аварията в атомната електроцентрала „Фукушима Даичи“. Реакторите автоматично се изключват след земеотресението, но цунамито залива ключови системи, от които зависи електрозахранването и охлаждането, което довежда до изпускане на радиоактивни вещества в околната среда.

Над 100 000 души са евакуирани, а около централата са въведени ограничителни и евакуационни зони.

Когато едно бедствие предизвиква друго

Земетресение от такъв мащаб не остава самостоятелно бедствие, то предизвиква цунами. Цунамито от своя страна причинява огромни разрушения, най-тежко от които е аварията в атомната електроцентрала „Фукушима Даичи“.

Природното бедствие вече е прераснало в технологична авария с дългосрочни последици.

Стотици хиляди хора са принудени да напуснат домовете си. Хиляди загиват или изчезват. Цели населени места по североизточното крайбрежие на Япония са разрушени. Пътища и железопътни линии са прекъснати. Пристанища са унищожени.

За спасителните служби започва изключително сложна операция. Екипите трябва едновременно да издирват оцелели, да оказват помощ на пострадалите, да евакуират населението и да работят в райони с множество разрушения, където достъпът до пострадалите е затруднен.

Ферибот сред разрушения

Преобърната къща сред отломките

Урокът

Трагедията от 2011 г. дава много важни уроци.

Първият е, че ранното предупреждение има огромно значение. Дори няколко минути могат да дадат на хората възможност да предприемат действия.

Вторият урок е свързан с обучението на населението. Хората трябва да знаят не само, че съществува опасност, но и какво е правилното поведение и какво конкретно да направят.

Третият е необходимостта от подготовка за най-тежкия възможен сценарий.

Мащабното бедствие от 11 март 2011 г. остава урок за целия свят.

Източници: Международна агенция за атомна енергия (МААЕ) и Програмата за опасности от земетресения на САЩ (USGS)

Научете как да се подготвите преди и какво да правите по време на и след земетресение ТУК:

КАКВО Е ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ?

Усещате как земята започва да трепери и предметите наоколо се разклащат. Става земетресение. Наричано още трус, то се причинява от движението на части от земната кора – нейният най-външен слой. Често се случва да се усетят няколко труса един след друг, докато земните пластове се наместват. Възникването на земетресенията не може да бъде прогнозирано или предотвратено.

КАКВО Е МАГНИТУД НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ?

Магнитудът характеризира интензивността на земетресенията – колкото е по-голям, толкова земетресението е по-разрушително.

Най-често магнитудът се определя по скала, създадена от американския учен Чарлз Рихтер и се нарича „скала на Рихтер“. Земетресение с магнитуд от 3 до 4,9 по Рихтер се счита за леко; от 5 до 6,9 е умерено до силно; от 7 до 7,9 е значително; 8 или повече е екстремно мощно.

КАКВО Е СЕИЗМОГРАФ?

Сеизмографът е уред, с който се регистрират сеизмичните вълни. Записът, който сеизмографът регистрира, се нарича сеизмограма.

Министерство на външните
и вътрешните работи

Главна дирекция "Пожарна безопасност
и защита на населението"

БЕЗОПАСНОСТ ПРЕДИ, ПО ВРЕМЕ И СЛЕД ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

www.pojarna.com
информационен сайт на ГДПБЗН

ПРЕДИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Подгответе комплект за спешни случаи (раница за бедствия), съдържащ аптечка, фенерче, зарядно за мобилен телефон, радио, храна и вода за 72 часа.

Действията на Вашето семейство и близки е добре да бъдат предварително планирани. Направете семеен план за бедствия. Определете безопасно място, където да се срещнете със семейството си, маршрутите и начините за евакуация. Запишете телефонните номера на най-близките хора.

Проверете за тежки предмети, които могат да паднат или да се счупят по време на земетресение и ги преместете на по-безопасни места.

Говорете със семейството си за най-безопасните места в дома в случай на земетресение. Това може да е под здрава маса или до вътрешна стена, далеч от прозорци.

ПО ВРЕМЕ НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Запазете спокойствие и не се поддавайте на паника. Покрийте главата и врата си с ръце. Пропълзете под здрава маса/бюро, за да се предпазите от падащи предмети или застанете до вътрешна стена (далеч от прозорци).

Ако сте на открито, стойте далеч от сгради, стълбове, дървета и електропроводи.

В обществен транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство.

След първия трус често има и вторични трусове. Бъдете в готовност да реагирате. При напускане на дома, спрете газа, водата и електричеството.

Не използвайте асансьор. Пазете се от счупени стъкла и отломки. Проверете себе си и другите хора около Вас за наранявания.

Стойте далеч от плажа. Крайбрежните зони могат да бъдат изложени на цунами или серия от опасни вълни.

Ако сте затиснати под отломки, покрийте носа и устата с дреха или кърпа, за да предпазите дихателните пътища от прах.

Периодично почуквайте върху тръба или стена, за да ориентирате спасителните екипи за местоположението си.

При нужда от помощ,
позвънете на тел. 112.

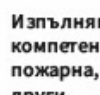

СЛЕД ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Стойте далеч от засегнатите зони. Преди да се върнете вкъщи се уверете, че това е безопасно. Възможно е сградата да е с повредена конструкция. Обърнете внимание дали няма поддаване или изкривяване на стените или подовите. Върнете се само ако е безопасно.

Проверявайте за актуална информация. Важни информационни източници са националните радио и телевизионни канали.

Изпълнявайте указанията на компетентните държавни структури – пожарна, полиция, здравни власти и други.

Спазвайте лична хигиена. Не пийте вода от непроверени източници

Медали и национални рекорди на Втория европейски шампионат по пожароприложен спорт

Текст:

ГДПБЗН

Снимки:

ГДПБЗН

Българските представители на шампионата в Острава, Чехия

ставители демонстрираха отлична подготовка, силен състезателен дух и умения, които им донесоха престижни отличия, както в индивидуалните, така и в отборните дисциплини.

Силно начало и нов републикански рекорд

Участието на българските състезатели започна с дисциплината „Изкачване с шурмова стълба“, в която страната ни спечели два медала.

При мъжете Добромир Добрев, с треньор Мирослав Ефтимов, завоюва сребърен медал след изключително оспорвана надпревара. С постигнатото време от 13,99 секунди той постави и нов републикански рекорд, като за първи път български състезател успя да постигне резултат под 14 секунди в тази дисциплина.

Отлично се представи и Михаил Щерев при юношите до 18-годишна възраст. С време от 13,17 секунди, под ръководството на

Българските състезатели по пожароприложен спорт записаха впечатляващо участие във Втория европейски шампионат по пожароприложен спорт за мъже, жени, юноши и девойки, който се проведе в Острава, Чехия от 17 до 23 август.

Страната ни бе представена от три отбора – мъже, юноши и девойки, които премериха сили със състезатели от общо 11 европейски държави. В продължение на няколко състезателни дни българските пред-

треньора Алексей Бердник, той спечели бронзов медал и донесе още едно престижно отличие за България.

Национален рекорд и сребърни медали в щафетата

Успехите за българския отбор продължиха и в колективните дисциплини.

Юношите от Варненската школа „Огнеборец“ към ЦПАР – ОДК и Спортен клуб по пожароприложен спорт – Варна завоюваха сребърни медали в дисциплината „Пожарна щафета 4 x 100 метра“.

В състав Кристиан Георгиев, Алекс Маринов, Михаил Щерев и Стефан Йорданов българският отбор постигна впечатляващ резултат от 62,11 секунди, с който постави нов национален рекорд.

Отличното представяне на младите състезатели още веднъж показва високото ниво на подготовка и потенциала на новото поколение в българския пожароприложен спорт.

Нов медал за мъжкия национален отбор

Българският мъжки национален отбор също продължи успешното си представяне на шампионата.

Добромир Добрев с неговия треньор Мирослав Ефтимов

В дисциплината „400 метра щафетно бягане с препятствия“ отборът ни в състав Веско Симеонов, Трифон Тодоров, Венелин Георгиев и Асен Асенов, с треньор Мирослав Ефтимов, завоюва бронзовите медали.

Българският тим финишира с резултат от 59,15 секунди, а постигнатото отличие бе поредното доказателство за отличната подготовка, дисциплината и силната екипна работа на националния отбор.

Сребро във финалната дисциплина и бронз в комплексното класиране

Финалът на европейския шампионат донесе още един значим успех за България.

В дисциплината „Бойно разгръщане от мотопомпа“ мъжкия национален отбор завоюва сребърните медали с време от 26,66 секунди.

Силното представяне във всички дисциплини осигури на България и трето място в комплексното отборно класиране на Втория европейски шампионат по пожароприложен спорт.

Под ръководството на треньора Мирослав Ефтимов българският национален отбор отново се нареди сред най-добрите в Европа, доказвайки, че успехите в пожароприложния спорт са резултат от постоянство, професионална подготовка, дисциплина и силен отборен дух.

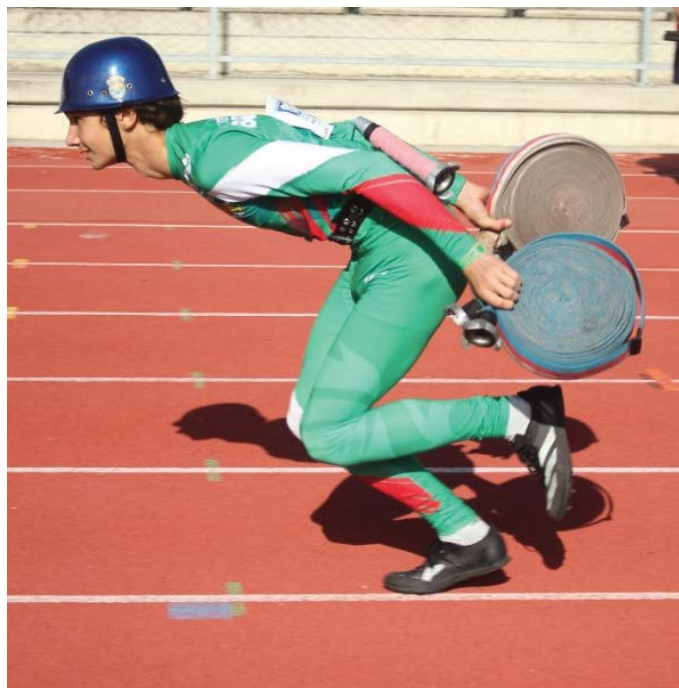
Повод за национална гордост

Участието на българските състезатели в Острава донесе не само медали, но и нови национални рекорди, които показват развитието и високото ниво на пожароприложния спорт в България.

Сребърният медал и републиканският рекорд на Добромир Добрев, бронзът на Михаил Щерев, сребърните медали и националният рекорд на юношеския отбор в щафетата, бронзът на мъжете в „400 метра щафетно бягане с препятствия“, сребро в дисциплината „Бойно разгръщане от мотопомпа“ и третото място в комплексното отборно класиране са заслужен резултат от труда и усилията на състезателите и техните треньори.

Тези успехи са още едно доказателство, че българският пожароприложен спорт има своето достойно място сред най-силните европейски отбори.

Поздравления за всички състезатели, треньори и организации, които с постоянство и всеотдайност допринасят за развитието на пожароприложния спорт в България и за всеки нов повод за национална гордост!

ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ В ПОМОЩ ЗА РАННО ОТКРИВАНЕ НА ПОЖАРИ

ДЕНОНОЩНО ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ
С ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ КУЛИ

ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ
АНАЛИЗИРА И ЗАСИЧА ДИМ
И ПОЖАРИ НА РАНЕН ЕТАП

БЪРЗО РЕАГИРАНЕ
ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ЩЕТИТЕ
И ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА И ХОРАТА

СЪВМЕСТНИ УСИЛИЯ ЗА ПО-БЕЗОПАСНА ПРИРОДА

Развитието на технологиите създава нови възможности за превенция, ранно откриване и реагиране при пожари.

Сред тях все по-голямо приложение намират системите с изкуствен интелект, които могат да обработват в реално време информация от камери, сензори и метеорологични станции.

При горски пожари ранното установяване на огнището е от съществено значение. В началната фаза пожарът може да бъде овладян с по-малко ресурси, докато забавянето увеличава риска от разпространение и необходимостта от допълнителна техника и личен състав.

Изкуственият интелект в помощ на ранното откриване

Една от възможностите за използване на изкуствен интелект е автоматизираният анализ на изображения от камери. Специализирани алгоритми могат да разпознават

Изкуственият интелект и доброволчеството в подкрепа на превенцията и реагирането при пожари

Текст:

ГДПБЗН

Снимки:

ГДПБЗН

признаци на дим или пламък и да генерират предупреждение към оператор.

Подобен подход вече се прилага и в България. Доброволното формирование FireBrigade1 развива система за наблюдение на горски територии с противопожарни обсерватории, камери и допълнителни сензори.

Според публикувана информация от формирането целта е потенциалните пожари да бъдат откривани в рамките на около две минути след възникването им. Системите наблюдават територия от приблизително

1000 кв. км, основно в Кюстендилска област, Радомирско и Трънско. При установяване на димен стълб информацията се предоставя на оператор, който извършва допълнителна проверка, определя местоположението и най-подходящия маршрут до него.

Важно предизвикателство остава разграничаването между реален пожар и контролирано горене. Именно тук човешката проверка остава необходима, независимо от възможностите на автоматизирания анализ.

През август 2026 г. бе представен и проект за изграждане на две високотехнологични кули за видеонаблюдение в Национален парк „Рила“. Те ще разполагат със стационарни камери с 360-градусово покритие и насочващи камери, които ще подпомагат наблюдението на труднодостъпни райони.

Доброволчеството е важна част от подготовката. Технологиите не заменят човешкия фактор. Доброволните формирования са важен ресурс, както при пожарогасенето, така и при превенцията и подготовката. Дейността им включва наблюдение на рискови територии, подготовка на техника, осигуряване на водоизточници, обучения и взаимодействие с професионалните структури.

Превенцията започва преди пожара

Подготовката на ресурсите е съществена част от превенцията. Като пример може да бъде посочено възстановяването на водоем в района на село Еремия. След почистването и възстановяването му съоръжението вече разполага с около 15 000 литра вода и може да бъде използвано при необходимост от пожарните екипи.

Наличието на близки водоизточници намалява времето за презареждане на противопожарната техника и позволява на екипите да продължат работа на терен. В конкретния случай времето за презареждане се очаква да бъде намалено от около един час на приблизително пет минути.

Технологии и хора в обща система

Системите с изкуствен интелект могат да подпомагат наблюдението и ранното откриване, като предоставят информация за потенциално огнище и неговото местоположение. След човешка проверка информацията може да бъде използвана за организиране на необходимото реагиране.

В този процес технологиите, професионалните структури и доброволните формирования могат да допълват възможностите си. AI осигурява допълнителен инструмент за наблюдение и анализ, а подготвените екипи, професионални и доброволни, използват тази информация при реални действия на терен. Развитието на технологиите, съчетано с добра подготовка и активно доброволчество, създава по-добри условия за своевременно откриване и ефективно реагиране при пожари и за ограничаване на последиците за хората, имуществото и природата.

Източници:

<https://novini.bg/article/2026080418565777737>

https://www.facebook.com/Novastranica.bg/?locale=bg_BG

<https://www.168chasa.bg/article/23325658>

СНИМКА: Силва Тонева

СНИМКА: Силва Тонева

Да бъдеш пожарник не винаги е просто професия. Понякога това е мечта, родена още в детството. Понякога е призвание, което се предава от поколение на поколение. А понякога е избор, който всеки ден отново и отново трябва да доказваш – в огъня, сред разрушенията, в моменти, в които човешкият живот зависи от секунди. За инспектор Сотир Лазаров пожарникарската професия е част от неговата история. Той е дългогодишен служител на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ и е трето поколение огнеборец. Израснал в семейство на пожарникари, още като дете взема решението, че един ден иска да поеме по същия път. Така детската мечта постепенно се превръща в професия и призвание.

Пожарите, които остават в съзнанието
През годините инспектор Лазаров е участвал в множество тежки произшествия, но има пожари, които не може да забрави.

Историята на инспектор Сотир Лазаров

Текст:

ГДПБЗН

Снимки:

ГДПБЗН

Сред тях са пожарите в сгради.

Те са едни от най-сложните и опасни ситуации, пред които могат да се изправят пожарникарите. Опасността е огромна не само за самите огнеборци, които влизат в горящите помещения, но и за хората, попаднали в капана на огнената стихия.

В такива моменти всяко решение е важно. Всяка секунда може да се окаже решаваща.

На първа линия и извън границите на България

Професионалният път на инспектор Сотир Лазаров го отвежда и извън пределите на страната.

Той е сред българските пожарникари, които се включват в подпомагането на испанските власти в борбата с големите горски пожари на територията на област Галисия през месец юли 2026 г.

Работата там поставя българските огнеборци в различна среда. Климатът, високите температури и условията, при които се развиват пожарите, се различават от тези в България. Пожарите са предимно горски, като голяма част от тях възникват или се развиват в непосредствена близост до населени места.

Въпреки различната обстановка инспектор Лазаров споделя, че начинът, по който работят испанските му колеги, не се различава съществено от организацията и действията на пожарникарите в България.

Общата цел навсякъде е една – да бъде овладян огънят и да бъдат защитени хората, домовете и природата.

Човешката дейност – една от основните причини за пожарите

Според инспектор Лазаров една от най-честите причини за възникването на пожари остава човешката дейност – независимо дали става дума за умишлени действия или за небрежност.

Понякога е достатъчна една искра, незагасен фас или неподгряжан имот, за да се стигне

до пожар с тежки последици.

Затова и съветът му към хората е прост, но изключително важен:

„Не изхвърляйте незагасени фасове извън автомобилите на места, които са опасни. И второто – подгряжайте собствените си имоти. Това е една от причините възникнал пожар да се развие.“

Превенцията започва от малките действия. Отговорното поведение на всеки човек може да предотврати пожар, който впоследствие да застраши човешки животи, домове и природата.

Разрушенията, които не се забравят

Работата на пожарникаря невинаги е свързана само с борба с огъня.

Една от най-тежките гледки, които инспектор Лазаров е виждал през годините, са разрушенията в Турция след двете опустошителни земетресения през 2023 г.

Картини, които трудно могат да бъдат описани с думи.

Времето минава, но спомените не избледняват. Напротив – понякога те отново изплуват в съзнанието, дори когато човек не иска да се връща към тях.

За хората, които работят в условията на бедствия и пожари, подобни преживявания остават завинаги част от личната им история.

Изпращане на българския модул за наземно гасене в помощ на Испания с ръководител инспектор Сотир Лазаров.

От ляво надясно: инсп. Сотир Лазаров, гл. комисар Александър Джартов и комисар Каляян Дончев

„Струваше си днешният ден“

След всеки пожар, след всяка спасителна операция и след всяко бедствие идва моментът на равносметка.

За пожарникарите тя често не се измерва в часове работа, в преодолен километър или в броя на произшествията.

Измерва се в спасен човешки живот. В запазен дом. В овладян пожар. В хора, които са получили помощ, когато са имали най-голяма нужда от нея.

А в края на деня равносметката в очите на огнеборците може да бъде събрана само в едно изречение:

„Струваше си днешният ден.“

С поглед в миналото

Текст:
ГДПБЗН
Снимки:
ГДПБЗН

Историята и развитието на пожарното и спасителното дело у нас са изпълнени с примери за устрем, обществен дълг и професионално себеотдаване. В настоящата рубрика „С поглед в миналото“ ще надникнем в страниците на едно от първите специализирани издания в областта на пожарната безопасност – списание „Пожарна охрана“, чийто глас отеква още от първата половина на XX век.

Днес ви представяме статия от брой 10 от 1974 година, в която се разглежда необходимостта от опазване на горите от пожари и отговорното отношение на хората при пребиваване сред природата. Акцентира се върху превенцията, спазването на правилата за пожарна безопасност и съвместните усилия на институциите и обществото за предотвратяване на горските пожари.

Опазването на горите от пожари е обща отговорност!

- Не палете огън в гората и не използвайте фойерверки и други пиротехнически изделия.
- Не изхвърляйте незагасени цигари и кибритени клечки!
- Разчистване на отпадъци, включително сухи клони и треви в горски участъци трябва да става чрез събиране, окосяване и извозване на определени за това места. Забранено е унищожаването им чрез изгаряне!

Ако забележите пожар, незабавно се обадете на тел. 112 и бъдете готови да предоставите подробности за Вашето местоположение. Дори ако за пожара вече е съобщено, всяка допълнителна информация, която предоставите, може да е полезна.

Наред с многобройните и широките по мащаби мероприятия, свързани със залесяването и стопанисването на горите, които заемат една трета от територията на страната, е необходимо да се ползват и грижи за опазване на горите от пожари. Могат да се посочат фактори и условия, които довеждат до възникването на пожари. На първо място периодичните засушавания, характерни за нашата страна, които се отличават с рязко повишаване температурата на въздуха, с намаляване влажността на почвата и атмосферата. Особено опасни са пролетното и есенното засушаване.

С развитието на туризма, лова и риболова, всяка година все повече се увеличават посетителите на гората. С това едновременно се увеличават и опасностите от пожари. Наблюденията показват, че около 98 на сто от пожарите са причинени вследствие на небрежно боравене с огън, непазване на установените противопожарни правила и изисквания. Не са редки случаите, когато пожари се причиняват и от горски и от селскостопански работници, пастири и др.

Всяка година Министерството на горите и опазване природната среда, горскопромишлените комбинати и горските стопанства издават и разпространяват голям брой плакати, брошури, листовки, извършват широка разяснителна работа. Директорите на горските стопанства, съвместно с органите на противопожарната охрана, определят обектите, застрашени от пожари, разгласяват това чрез народните съвети и изготвят специални противопожарни планове за тях.

Устройват се и поддържат стотици километри просеки и минерализирани ивици, изолиращи горите и горските култури от евентуални източници на огън. Най-голямо внимание се обръща на местата край оживените пътища и железопътни магистрали, туристически ален, хижи, лесопаркове. Организиран се от горските стопанства наблюдателни пунктове и патрулни двойки от служители, които следят за спазване на противопожарните правила. През пожароопасните сезони се назначават допълнително стотици работници — пожаронаблюдатели. И разбира се, резултатите през последните години са налице. В сравнение с изминалите десет-петнадесет години пожарите са намадени няколкократно. Всичко това показва, че съществуват предпоставки за намаляване на пожарите чрез координираните действия на нашите служители с противопожарните органи и с обществеността.

През първото полугодие на тази година обаче, вследствие на засушаването станаха значителни пожари, които нанесоха големи щети на народното стопанство. Пожари възникнаха в Сливенски, Кърджалийски, Великотърновски, Варненски, Шуменски, Ловешки, Старозагорски окръг. В много горски промишлени комбинати, като в Ловешки, Варненски и други райони бяха причинени пожари от граждани при почистване на площи,

ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ-ОБЩЕСТВЕН ДЪЛГ

дадени им за селскостопанско ползване. В горското стопанство в Нови пазар небрежността на горските работници доведе до опожаряването на 160 декара дъбова гора.

Основната причина за допускане на тези нарушения е все още недостатъчната разяснителна работа и контрол, неизпълнението на дадените противопожарни предписания. Анализът през първото шестмесечие, показва, че от общо 71 пожара, 57 са възникнали в иглолистни и 5 в широколистни горски култури. Съвсем естествено се налага изводът, че ако в тези площи е имало правилно изградени и добре поддържани минерализирани ивици, голяма част от пожарите можеха да бъдат предотвратени.

Ръководствата на горските промишлени комбинати и горските стопанства трябва да проявяват по-голям контрол за своевременно изпълнение на противопожарните мероприятия, за почистване на тревната растителност, за обозначаване на пожароопасните горски площи. Съвместно с противопожарните органи да се организира инструктаж с всички горски надзиратели. На особено застрашени обекти, където не е възможно ох-

раната да се осъществи само с наличните служители, да се осигурят допълнителни. Противопожарните звена да бъдат винаги в пълна готовност да действуват, да се търси съдействието на противопожарните органи, на народните съвети, на организираните на Отечествения фронт, туристическите дружества.

Опазването на горите трябва да стане дело на цялата общественост, да бъде обществен дълг. В своята реч на тържествения митинг по случай засаждането на десетмилионния декара нови гори др. Тодор Живков изтъкна, че политиката на Българската комунистическа партия и народното правителство по отношение на гората, е политика на увеличаване на горското богатство на страната и ереща не само пълното разбиране на народа ни, но има и неговата пълна и най-масова подкрепа.

Тази политика непрестанно води и Министерството на горите и опазване природната среда със своите хиляди горски служители, които рамо до рамо с обществеността носят това голямо народно богатство.

Инж. Слави ХОРОЗОВ
главен специалист в отдел „Опазване на горите“ при МГОПС

специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

август
2026 г.